

Language Czech
Text

Pro společenství vyářejch rostlin Āeskosaského vřcarska je typickř vysokř podř subatlantskřch druhř (např. mokřř; vstřcnolistř, svřzel skalnř, mochna anglickř; Āi kapradina řebrovice řřznolistř). Zajřmavostř je takř vřskyt **podhorskřch a horskřch druhř** v nřzkřch nadmořskřch vřřkřch v hluboce zařřznutřch soutřskřch. **Teplomilnř druhy** se naopak vyskytujř na vřřslunnřch Āediřovřch vrřřch, v kařřonu Labe a v nejjiřnřř Āřřsti CHKO Labskř přřskovce. Velkřm problřmem, přředevřřm v okolř vodnřch tokř a lidskřch sřdel, je řřřenř nepřvodnřch druhř.

řřebrovice řřznolistř. Foto: Zdenřk Patzelt

Ā

Rokle a soutřsky

V hluboce zařřznutřch soutřskřch a dnech rokř panuje chladnř a vlhkř klima, dřky kterřmu se zde setkřvřřme s typickřmi horskřmi a podhorskřmi druhy rostlin, jak jsou [Āřřpek objřmavřř](#) (*Streptopus amplexifolius*), [devřřtsil břřř](#) (*Petasites albus*), [sedmikvřřtek evropskřř](#) (*Trientalis europaea*), plavuřř [vranec jedlovřř](#) (*Huperzia selago*) Āi [plavuřř puřřivřř](#) (*Lycopodium annotinum*). V nejchladnřřřch rokřch roste jako velkř rarita **violka**

dvoukvětá; (*Viola biflora*), která se jinak vyskytuje zejména ve vysokých horách a v arktických oblastech a patří mezi tzv. glaciální relikty (úsvědky doby ledové).

Violka dvoukvětá; Foto: Zdeněk Patzelt

[ZPĚT NA ÚVOD](#)

Skály a sutě

Na osluněných vrcholech pískovcových skal a jižně exponovaných stěních nalezneme maloplošné skalní vásoviště a brusnicové keřové společenstva, kde pěstují dají **váso obecna** (*Calluna vulgaris*), **brusnice borůvka** a **b. brusinka** (*Vaccinium myrtillus*, *V. vitis-idaea*). Naopak na vlhkých a zastíněných skalních ostrožkách roste [rojovník bahenní](#) (*Ledum palustre*) a vzácně [Ajicha černá](#) (*Empetrum nigrum*).

VÁřes obecnÁ½. Foto: VÁřclav Sojka

SutÁř jsou v ÁřeskosaskÁřm Á vÁ½carsku vÁřizÁřny vÁřtÁřinou na nepÁřskovcovÁř horniny (napÁř. Ářuly v ÁřdolÁř Labe nebo ÁřediÁře na svazÁřch kopcÁř). Po obvodu rozsÁřhlÁřch suÁřovÁřch polÁř na RÁřÁřovskÁřm vrchu roste [rybÁř alpÁřnskÁř½](#) (*Ribes alpinum*), na pohyblivÁřch sutÁřch se vÁřcnÁř vyskytuje teplomilnÁř **tolita lÁřkaÁřskÁř** (*Vincetoxicum hirundinaria*).

[ZPÁřT NA ÁřVOD](#)

Lesy

Podrost buÁřin a doubrav na neÁřÁřivnÁřch pÁřskovcÁřch je extrÁřmnÁř druhovÁř chudÁř½. Vyskytuje se zde jen nÁřkolik druhÁř, jako napÁř. **bika hajnÁř** (*Luzula luzuloides*), **metliÁřka kÁřivolakÁř** (*Deschampsia flexuosa*), **ÁřernÁřÁř**; **luÁřnÁř** (*Melampyrum pratense*), **brusnice borÁřvka** (*Vaccinium myrtillus*) Áři nÁřpadnÁř kapradina **hasivka orliÁřÁř** (*Pteridium aquilinum*). V ÁřdolÁřch a roklÁřch, kde pÁřvodnÁř rostly podhorskÁř jedlobuÁřiny, se vyskytuje napÁř. **pstroÁřek dvoulistÁř½** (*Maianthemum bifolium*), Áři kapradina **Ářebrovce rÁřznolistÁř** (*Blechnum spicant*). Tzv. kvÁřtnatÁř buÁřiny vyskytujÁř se na ÁřÁřivnÁřjÁřch ÁřediÁřovÁřch horninÁřch jsou domovem pestrÁřho spoleÁřenstva bylin, ke kterÁřm paÁřÁř napÁř. na jaÁře vykvÁřtajÁř **kyÁřelnice devÁřtilistÁř** (*Dentaria enneaphyllos*) a **kyÁřelnice cibulkonosnÁř** (*Dentaria bulbifera*), **svÁřzel vonnÁř½** (*Galium odoratum*), **hrachor jarnÁř** (*Lathyrus vernus*) a **pitulnÁřk ÁřlutÁř½** (*Galeobdolon luteum*). Na pÁřelomu jara a lÁřta vykvÁřtÁř; Ářada druhÁř trav, zejmÁřna **strdivka jednokvÁřtÁř** (*Melica uniflora*), **kostÁřava lesnÁř** (*Festuca altissima*) Áři **jeÁřmenka evropskÁř** (*Hordelymus europaeus*). MÁřty se vyskytuje **mÁřsÁřnice vytrvalÁř** (*Lunaria rediviva*), chrÁřnÁřnÁř; **lilie zlatohlavÁř** (*Lilium martagon*) a na RÁřÁřovskÁřm vrchu pak i vÁřcnÁř kapradina **laloÁřnatÁř** (*Polystichum aculeatum*).

Kyáelnice devãtilistã; Foto: Zdenãk Patzelt

[ZPãT NA ãVOD](#)

Vody a jejich okolí

Pãmo v potocãch rostou napã. **lakuãnk vzplã½vavã½** (*Batrachium fluitans*) ãi **hvãzdoã; hããkatã½** (*Callitriche hamulata*). Podmããenã; stanovãtã v okolí potokã (tzv. potoãnã luhy) jsou domovem **bledule jarnã** (*Leucojum vernalis*), **udatny lesnã** (*Aruncus sylvestris*), **ã¾luãřuchy orlããkolistã** (*Thalictrum aquilegifolium*) ãi **krabilice chlupatã** (*Chaerophyllum hirsutum*), v teplejãch ããstech oblasti takã **kopytnãku evropskãho** (*Asarum europaeum*), **dymnivky dutã** (*Corydalis cava*) a vzãcnã tãã¾ **sasanky pryskyãnãkovitã** (*Anemone ranunculoides*).

Porosty hvězdojce hářkatáho v Jetřichovickě Běřě. Foto: Zdeněk Patzelt

Typickými druhy rařelinářů jsou **rojovňák bahenně** (*Ledum palustre*), **klikva bahenně** (*Oxycoccus palustris*), **vlochně bahenně** (*Vaccinium uliginosum*) a **suchopěr pochvatě** (*Eriophorum vaginatum*).

Ā Ā

V okolí Oleřského rybněka v CHKO Labské pškovce se zachovaly zbytky tzv. bařinněch olšřin s **ostřicě prodlouženou** (*Carex elongata*). Na několika meněřch rybněcěch v levobřeřně řřsti Āzemě (Měřnskě rybněk, Taubenteich) roste jako na jediněřch lokalitěřch v řřeskě republice kriticky ohroženěř **Āřabněřek vzplěřvavěř** (*Luronoium natans*).

Āřabněřek vzplěřvavěř. Foto: Petr Bauer

Labe

Pravidelně obnažovaná ústřední rkořasková náplavy Labe jsou domovem řady vzácných druhů, jako například **blatňky vodní** (*Limosella aquatica*), **skřepiny kořenující** (*Scirpus radicans*) a zejména **drobnokvětú pobřežní** (*Corrigiola litoralis*) a **pušticí ky puzdrenatá** (*Lindernia procumbens*), zjištěno pouze na saské straně.

Báňehová porosty podél Labe hostě například **pažitku pobřežní** (*Allium schoenoprasum*), **šepel polabskou** (*Xanthium albinum*), **šmel okolínatý** (*Butomus umbellatus*), **prašlicí kuřmánek** (*Equisetum pratense*), špičatý **ostřich Buekovu** (*Carex buekii*).

Na vlhkých loukách podél Labe na saské straně se vzácně vyskytují **káivatec luční** (*Gagea pratensis*) a **lodoňka vídeňská** (*Scilla vindobonensis*).

Řdol Labe je také domovem řady teplomilných druhů, jako například **hořákůku jestábníkovitý** (*Picris hieracioides*), **kakostu krvavý** (*Geranium sanguineum*), **plaměnkou přímou** (*Clematis recta*) a **šlučichy menší** (*Thalictrum minus*).

Drobnokvětú pobřežní. Foto: Petr Bauer

[ZPĚT NA ŘVOD](#)

Louky

Na sušších stanovištích se vyskytují tzv. ovsáková louky s typickými druhy jako jsou **ovsák vyvýšený** (*Arrhenatherum elatius*), **zvonek rozkladitý** (*Campanula patula*) a **kopretina irkutská** (*Leucanthemum irtutianum*).

Váslunná stráně s bohatě teplomilnou květenou se vzácně vyskytují na nezalesněných kopcích sopečného původu (například Párodní pamětka Hofberg u Vysoké Lápy). K typickým druhům patří **váňleňka prapořitá** (*Brachypodium pinnatum*), **šepák láčkášský** (*Agrimonia eupatoria*), **krvavec menší** (*Sanquisorba minor*), **hlavěňka šlutavá** (*Scabiosa ochroleuca*), **chrpa šekánek** (*Centauera scabiosa*), **jahodník trávence** (*Fragaria viridis*), **svepel vzpámený** (*Bromus erectus*), **pcháň bezlodyžní** (*Cirsium acaule*), **prvosěnka jarní** (*Primula veris*), **devaternák vejčitý** (*Helianthemum nummularium* subsp. *obscurum*) a vzácně i chráňná **vstavaň mužský** (*Orchis mascula*).

Kopretinová louka u Mikuláškovic. Foto: Petr Bauer

V chladnějších oblastech, zejména v levobřežní části území navazující na sousední Krušné hory, se zachovaly horské louky s charakteristickými druhy **koprňák ářtinolistý** (*Meum athamanticum*), **rdesno hadí kořen** (*Bistorta major*), **pcháň rňznolistý** (*Cirsium heterophyllum*), **zvoněňák řerný** (*Phyteuma nigrum*). Roztroušeně se vyskytují i podhorské smilkové trávníky, kde kromě typického **smilky tuhého** (*Nardus stricta*) lze vzácně nalézt i **vřivec lesní** (*Pedicularis sylvatica*) nebo **prhu arniku** (*Arnica montana*), a také pastviny s **pohřbkou hřebenitou** (*Cynosurus cristatus*).

Řastě jsou vlhké louky s typickými druhy **pcháň zelinný** (*Cirsium oleraceum*), **dřhel lesní** (*Angelica sylvestris*), **blatouch bahenný** (*Caltha palustris*) a **kuklák potoční** (*Geum rivale*). Rostou zde také ohrožené a vzácné druhy, jako například **upolň evropský** (*Trollius europaeus*), **prstnatec Fuchsův** (*Dactylorhiza fuchsii*), **p. mřjový** (*D. majalis*) a **vachta trojlistá** (*Menyanthes trifoliata*). Na opuštěných loukách nastupují tzv. tuřebňkově lada s **tuřebňkem jilmovcem** (*Filipendula ulmaria*), **krabicě chlupatou** (*Chaerophyllum hirsutum*) a **vrbinou obecnou** (*Lysimachia vulgaris*).

Vzácně jsou v území střešně vlhké bezkolencové louky, jejichž pozůstatky se zachovaly zejména v jižní části na kontaktu s řeským střešedohořem. Na nich se vyskytují i málo běžné druhy, jako například **ocň jesenný** (*Colchicum autumnale*), **hadí mord nřzký** (*Scorzonera humilis*) a neněpadně kapradina **hadilka obecná** (*Ophioglossum vulgatum*).

Upolán evropská½. Foto: Petr Bauer

[ZPÄT NA ÅVOD](#)

NepÅvodnÅ druhy

PodÅI Labe se ÅÅÅ napÅ. **hulevnÅk nejtuÅÅÅ** (*Sisymbrium strictissimum*), **ÅÅovÅk rozvÅtvenÅ½** (*Rumex thyrsiflorus*), a takÅ invaznÅ druhy jako **dvouzubec ÅernoplodÅ½** (*Bidens frondosa*), **sluneÅnice topinambur** (*Helianthus tuberosus*) a zejmÅna **netÅ½kavka Å¼IÅznatÅ** (*Impatiens glandulifera*), **kÅÅdlatska japonskÅ** (*Reynoutria japonica*) a **k. sachalinskÅ** (*R. sachalinensis*), kterÅ jsou intenzivnÅ likvidovÅny pÅedevÅm podÅI menÅich vodnÅch tokÅ na ÅeskÅ stranÅ ÅzemÅ. K nepÅvodnÅm druhÅm oblasti patÅ tÅÅ¼ **nÅprstnÅk ÅervenÅ½** (*Digitalis purpurea*), kterÅ½ je zde masovÅ rozÅÅen na pasekÅch a patÅ dnes jiÅ¼ k typickÅm druhÅm oblasti, stejnÅ jako pÅvodnÅ asijskÅ **netÅ½kavka malokvÅtÅ** (*Impatiens parviflora*).

Netřkavka Āř4ĀřznatĀř. Foto: Petr Bauer

[ZPĀĚT NA ĀĚVOD](#)

ZajĀmavosti

Velkou raritou ĀřzemĀ je vĀřskyt dvou atlantskĀřch druhĀř kapradin z Āřeledi blĀřnatcovitĀř (Hymenophyllaceae) - blĀřnatce kenstkĀřho a vlĀřskatce tajemnĀřho.

Ā

BlĀřnatec kentskĀř (*Hymenophyllum tunbrigense*) pĀředstavuje nejslavnĀřjĀř rostlinu ĀřeskosaskĀřho Ā vĀřcarska. Byl nalezen poprvĀř v rokli Uttewalder Grund na saskĀř stranĀř ĀřzemĀ v roce 1847, na ĀřeskĀř stranĀř existuje Āřdaj z Edmundovy soutĀřsky. VĀřechna naleziĀřtĀř patĀřĀ dnes jiĀř bohuĀřel minulosti, zejmĀřna v dĀřsledku nadmĀřrnĀřho sbĀřru do herbĀřĀř.

Blájnatec kentská½. Foto: Archiv Správy NPĀĀ

VIĀjskatec tajemná½ (*Trichomanes speciosum*) byl v ĀĀeskosaskĀm Ā vĀ½carsku objeven teprve v roce 1993 v soutĀsce SuchĀ Kamenice u HĀĀenska, a to jako na prvnĀm mĀstĀ ve stĀĀednĀ EvropĀ. ZajĀmavostĀ je, Ā¾e tento druh se zde vyskytuje pouze ve stĀĀdiu tzv. prvokĀĀĀku (gametofytu).

VIĀjskatec tajemná½. Foto: VĀĀclav Sojka

[ZPĀĀT NA ĀĀVOD](#)

- 5102 zobrazenĀ

Source URL: <https://www.npcs.cz/vyssi-rostliny>